

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Cobzac Elena,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Panciuc Viorel și de către inculpatul Leșcenco Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2022, în cauza penală în privința lui

Panciuc Viorel xxxx

Leșcenco Serghei xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.04.2021 – 16.12.2021;

Instanța de apel: 25.01.2022 – 08.06.2022;

Instanța de recurs: 26.08.2022 – 15.02.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 16 decembrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Panciuc Viorel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Leșcenco Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea de la Panciuc Viorel și Leșcenco Serghei în beneficiul lui Nemerenco Ianu, suma de 2 000 lei, de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și în mod solidar de la inculpați, suma de 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea de la Panciuc Viorel și Leșcenco Serghei în beneficiul lui Reaboi Vadim, suma de 2 000 lei, de la

fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și în mod solidar de la fiecare din inculpați, suma de 1 736,81 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

A fost dispusă încasarea în mod solidar de la Panciuc Viorel, Leșcenco Serghei și Palcinski Eduard în beneficiul statului suma de 1 088 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Palcinski Eduard, în privința acestuia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Leșcenco Serghei la 05.02.2021 aproximativ la ora 22:00, acționând prin înțelegere prealabilă și împreună cu Panciuc Viorel și Palcinski Eduard, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, încălcând ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate demonstrând un comportament agresiv, aflându-se la stația transportului public amplasată în localitatea Constantinovca, Edineț visa-vis de Casa de Cultură, în mod intenționat a inițiat un conflict cu Reaboi Vadim, a.n.xxxx și Nemerenco Ianu a.n.xxxx, cărora le-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-le vătămări corporale.

Conform raportului de constatare medico-legală nr.202119D0021 din 08.02.2021, Reaboi Vadim s-a ales cu edem la țesuturile moi ale capului și feței, comoție cerebrală care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Conform raportului de constatare medico-legală nr.202019P0067 din 08.02.2021, Nemerenco Ianu s-a ales cu plăgi contuze la cap și față care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Acțiunile inculpatului Leșcenco Serghei au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, huliganismul agravat, adică încălcarea ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei prevăzute la alin.(1) sau alin.(2), cu folosirea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Panciuc Viorel la 05.02.2021 aproximativ la ora 22:00, acționând prin înțelegere prealabilă și împreună cu Leșcenco Serghei și Palcinski Eduard, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, încălcând ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate demonstrând un comportament agresiv, aflându-se la stația transportului public amplasată în localitatea Constantinovca, Edineț vis-a-vis de Casa de Cultură, în mod intenționat a inițiat un conflict cu Reaboi Vadim, a.n.xxxx și Nemerenco Ianu a.n.xxxx, cărora le-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-le vătămări corporale.

Conform raportului de constatare medico-legală nr.202119D0021 din 08.02.2021, Reaboi Vadim s-a ales cu edem la țesuturile moi a capului și feței, comoție cerebrală care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Conform raportului de constatare medico-legală nr.202019P0067 din

08.02.2021, Nemerenco Ianu s-a ales cu plăgi contuze la cap și față care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Acțiunile inculpatului Panciuc Viorel au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, huliganismul agravat, adică încălcarea ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei prevăzute la alin.(1) sau alin.(2), cu folosirea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Țurcanu Igor în comun cu partea vătămată Nemerenco Ianu și reprezentantul legal a părții vătămate minore Reaboi Vadim, Reaboi Ala, au declarat apel prin care au solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

În argumentarea apelului au invocat dezacordul său cu soluția instanței de fond, care a admis parțial acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral cât și cheltuieli de asistență juridică, considerând că, la materialele dosarului au fost anexate probe, care demonstrează volumul de cheltuieli suportate și probe, ce confirmă cheltuieli de asistență juridică. Concluzia instanței privind încasarea parțială a prejudiciului moral este una incorectă.

3.1. Inculpatul Panciuc Viorel, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu reîncadrarea acțiunilor la art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, dat fiind lipsa aplicării loviturilor cu o bătă, cu atenuarea pedepsei penale conform art.90 Cod penal, ținându-se cont de lipsa antecedentelor penale, evidența narcologică și psihiatrică, cât privește acțiunea civilă înaintată consideră că urmează să fie soluționată separat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2022, a fost admis în parte apelul declarat de inculpatul Panciuc Viorel, din alte motive decât cele invocate, casată parțial sentința, în latura pedepsei penale, inclusiv prin extindere, conform art.411 Cod de procedură penală și în privința lui Leșenco Serghei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

În temeiul art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală și art.107 alin.(1) Cod penal, Panciuc Viorel a fost liberat de executarea pedepsei penale pe art.287 alin.(3) Cod penal în temeiul art.2 alin.(1), (4) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În temeiul art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală și art.107 alin.(1) Cod penal, Leșenco Serghei a fost liberat de executarea pedepsei penale pe art.287 alin.(3) Cod penal în temeiul art.2 alin.(1), (4) a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Apelul comun al avocatului Țurcanu Igor și părțile vătămate Nemerenco Ianu și reprezentantul legal al părții vătămate minore Reaboi Vadim, Reaboi Ala, a fost admis în latura civilă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea de la Panciuc

Viorel și Leșenco Serghei în beneficiul lui Nemerenco Ianu, suma de câte 10 000 lei, de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și în mod solidar de la inculpați, suma de 4 950 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea de la Panciuc Viorel și Leșenco Serghei în beneficiul lui Reaboi Vadim, suma de 10 000 lei, de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și în mod solidar de la inculpați, suma de câte 4 900 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpați, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluzentii, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților Panciuc Viorel și Leșenco Serghei în comiterea faptelor imputate, calificarea faptei fiind corectă precum și măsura de pedeapsă.

Raportând motivele invocate în cererea de apel a inculpatului Panciuc Viorel la materialele cauzei penale, instanța de apel a conchis că probele administrate în faza de urmărire penală, recunoscute și acceptate de inculpați în procedura simplificată de examinare a cauzei, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție, sunt detaliat redată în conținutul sentinței de condamnare, iar inculpatul Panciuc Viorel nu și-a susținut cerințele de reîncadrare a faptei cu atenuarea pedepsei penale, astfel, instanța de apel a notat că nu se va expune în această parte.

Instanța de apel a menționat că în ședința instanței de apel a parvenit o cerere de la inculpații Panciuc Viorel și Leșenco Serghei, prin care ultimii și-au exprimat acordul privind aplicarea în privința lor a Legii privind amnistia și solicită încetarea procesului penal în baza Legii cu privire la amnistie, cererea fiind susținută și de avocații acestora.

Instanța de apel a remarcat că potrivit art.2 alin.(1) din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

În acest sens, instanța de apel a notat că în conformitate cu prevederile art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal.

Conform art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpații Panciuc Viorel și Leșenco Serghei au comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(3) Cod penal la data de 05.02.2021, adică până la adoptarea Legii sus menționate, ce constituie infracțiune gravă, pedeapsa prevăzută fiind de la 3 la 7 ani închisoare, recunoscându-și

vinovăția, înaintând cereri cu privire la examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală și aplicarea amnistiei, în lipsa a careva impedimente, considerând posibilă liberarea inculpaților de la executarea pedepsei penale aplicată prin sentința de condamnare.

În continuare, instanța de apel a reiterat că, în corespundere cu prevederile art.art.219 alin.(1), 220 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, ținând cont de prevederile art.art.1998 alin.(1), 2036 alin.(1), (2), 2037 alin.(1) Cod civil, evaluând la caz cuantumul prejudiciului moral încasat de la fiecare inculpat în beneficiul fiecărei părți vătămate, instanța de fond nu a acordat suficientă relevanță suferințelor suportate de cei din urmă ca urmare a faptelor huliganice la care au fost supuși.

Instanța de apel a indicat că evaluând cuantumul daunei morale a repartizat în conformitate cu principiul echității, stabilit în funcție de individ și de sensibilitatea acestui, ținându-se cont de categoria vătămarilor corporale ușoare suportate de victime și consecințele survenite, având necesitatea respectării tratamentului medical, precum și umilința suportată de ele în legătură cu faptele huliganice întreprinse în privința lor de către inculpați, astfel încât considerând, că suma a câte zece mii lei de la fiecare inculpat în beneficiul fiecărei părți vătămate, să le aducă satisfacție morală ca rezultat al suferințelor suportate, fiind apreciat în deplină concordanță cu principiul răspunderii civile delictuale care impune reparația integrală, reală și efectivă a daunelor morale cu luarea în considerare a urmărilor faptei, a naturii și duratei acestora.

Cu referire la prejudiciul material, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a dispus încasarea solidară de la inculpați în beneficiul lui Reaboi Vadim a sumei de 1 736, 81 lei, reținând bonurile de plată anexate (f.d.122 vol. II).

De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiată și solicitarea privind încasarea de la inculpați în mod solidar a întregului volum a cheltuielilor de asistență juridică suportate de părțile vătămate Nemerenco Ianu în mărime de 4 950 lei și Reaboi Vadim în sumă de 4 900 lei, menționând că odată cu stabilirea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, acestora le revine obligația de a restitui părților vătămate toate cheltuielile suportate, inclusiv și cele de asistență juridică, confirmate prin bonurilor anexate la materialele cauzei pentru activitatea desfășurată în numele lor de către avocatul Țurcanu Igor la faza de urmărire penală și judecare a cauzei (f.d.112-113, vol. II), dispunându-se încasarea solidară de la inculpați în beneficiul lui Nemerenco Ianu a sumei de 4 950 lei și în beneficiul lui Reaboi Vadim în sumă de 4 900 lei (f.d.123-124, vol. II).

Astfel, instanța de apel a conchis majorarea cuantumului despăgubirii morale cu dispunerea încasării în beneficiul părților vătămate de la fiecare inculpat suma de 10 000 lei, cât și a cheltuielilor judiciare, în beneficiul lui Nemerenco Ianu în mărime de 4 950 lei și în beneficiul lui Reaboi Vadim în mărime de 4 900 lei.

5. Inculpatul Panciuc Viorel, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3.1. din prezenta decizie), invocând suplimentar că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Sușține, că instanța de apel, verificând cauza sub aspectul întrunirii de către inculpat a exigențelor actului de amnistie urma să aprecieze just, dacă acesta poate fi aplicat ținând-u-se cont nu numai de sancțiunea normei penale imputate inculpatului, ci și de alte criterii ce țin de practica judiciară în materia aplicării dispozițiilor art.107 Cod penal, inclusiv și de raționamentele expuse în Legea nr.243 din 24.12.2021.

Consideră că, soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal în baza actului de amnistie, nu este acceptabilă, or, acest fapt contravine normelor procesuale în vigoare.

Mai indică recurentul că prejudiciul moral în cuantumul admis este unul exagerat și urmează a fi respins ca neîntemeiat.

5.1. Inculpatul Leșcenco Serghei, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar, recurentul a invocat argumente similare cu cele descrise la pct.5. a prezentei decizii.

6. Procurorul a depus referință la recursurile declarate de inculpați, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu argumentele invocate de recurenți, iar decizia conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Analizând conținutul recursurilor declarate, Colegiul penal reține că recurenții invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurenți în argumentarea recursurilor nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal notează prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate just de instanța de apel.

La fel, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală. În acest sens, se atestă că instanța de apel nu a comis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate, din care considerente, în speță, nu este incident temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs, apreciază critic argumentele recurenților precum că, nu sunt bazate pe probe concluziile instanței de apel, acesta fiind doar un argument declarativ, or, reținând circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de apel și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, căroră le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

În esență, recurenții își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel în partea aplicării actului amnistiei, în opinia recurenților instanța de apel greșit a interpretat aplicarea actului amnistiei.

Analizând soluția instanței de apel în raport cu argumentele recursurilor declarate și circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că instanța de apel casând parțial sentința primei instanțe, și rejudecând cauza a încetat procesul penal, în privința lui Panciuc Viorel și Leșenco Serghei, vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia și-a argumentat soluția prin faptul că, în corespundere cu art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art.275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art.285 alin.(2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct. 4)–9) Cod de procedură penală.

Potrivit art.350 alin.(1) Cod de procedură penală, dacă în ședința preliminară sau constatat temeiurile prevăzute în art.332 Cod de procedură penală, prin sentință motivată, instanța de judecată încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art.332 alin.(1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.285 alin.(2) Cod de procedură penală, prin sentință motivată, instanța încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art.275 pct. 4) Cod de procedură penală, încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit

Astfel, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul că, inculpații Panciuc Viorel și Leșenco Serghei în partea pregătitoare a ședinței au înaintat o cerere prin care au solicitat aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia nr.243 din 24.12.2021, cu încetarea procesului penal în privința sa, în baza art.287 alin.(3) Cod penal, cererea fiind susținută și de avocații acestora (f.d.78-79, vol. III).

Totodată, la caz se atestă că, inculpații au săvârșit fapta încriminată până la intrarea în vigoare a legii privind amnistia și anume la data de 05.02.2021, iar

pedeapsa prevăzută de sancțiunea articolului imputat nu depășește 7 ani închisoare, fiind calificată drept una gravă. Astfel, instanța de recurs notează că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia prin care la cererea inculpaților au fost aplicate în privința acestora prevederile art.2, al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nefiind constatată vreo restricție în sensul art.6 al Legii.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, instanța de apel a motivat corespunzător temeiurile de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea actului de amnistie. Or, la caz se constată că, instanța de apel just în partea pregătitoare a ședinței judiciare a admis cererile inculpaților și a încetat procesul penal, pornit în privința acestora în baza art.287 alin. (3) Cod penal în baza Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Vizavi de aprecierea cuantumului prejudiciului moral, care după opinia recurenților este neîntemeiat, instanța de recurs apreciază despăgubirea în valoare de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este unul compensatoriu.

Astfel, argumentul recurenților precum că „estimarea de către părțile vătămate a prejudiciului moral în cuantumul admis este unul exagerat”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și declarativ, or, la materialele cauzei penale există cererea de concretizare a cererii de înaintare a acțiunii civile în procesul-penal prin care Nemerenco Ianu și Reaboi Vadim au solicitat încasarea din contul inculpaților a prejudiciului moral în echivalent de 10 000 lei, de la fiecare inculpat, la fel și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată, anexând copiile a bonurilor fiscale.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a încasat prejudiciul moral cât și cheltuielile judiciare în suma solicitată de părțile vătămate, luând în considerație și comportamentul nepăsător al inculpaților, atât pe parcursul urmăririi penale, judecării cauzei în instanța de fond, cât și în ordine de apel, care în ședința instanței de apel s-au expus asupra faptului că nu consideră că au careva obligațiuni materiale față de părțile vătămate și care nu au conștientizat consecințele survenite de pe urma acțiunilor sale prejudiciabile, nu au încercat în nici un mod să recupereze prejudiciile cauzate prin infracțiunea comisă.

Totodată, conform art.art.219 alin.(4), 220 alin.(3), 387 alin.(1) Cod de procedură penală, art.2037 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Totodată, este important de a specifica că, instanța de apel, la determinarea

mărimii compensației pentru prejudiciul moral, a luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice, cât și datele obiective care certifică acest fapt, precum și alte circumstanțe subsidiare, cum sunt situația persoanei care poartă răspunderea pentru cauzarea prejudiciului moral.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpați, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpații Panciuc Viorel și Leșcenco Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iunie 2022, în cauza penală în privința lui *Panciuc Viorel xxxx și Leșcenco Serghei xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 03 martie 2023.

Președinte

Cobzac Elena

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie